

Plan van aanpak Fase 2: voorbereidingen nieuwe gemeente

Versie 2 februari 2021

1. Inleiding

Op 26 januari 2021 heeft GS het herindelingsontwerp vastgesteld voor de fusie tussen Scherpenzeel en Barneveld. Dit plan van aanpak bevat de werkzaamheden die moeten worden verricht om te zorgen dat de nieuwe gemeente per 1 januari 2023 van start kan. Ook wordt de projectorganisatie, de benodigde financiële middelen en de planning geschetst.

2. Doel van het proces

De doelstellingen van deze fase zijn het faciliteren en bevorderen van

- positieve besluitvorming over het herindelingsvoorstel en
- een optimale voorbereiding en start van de nieuwe gemeente per 1 januari 2023.

3. Werkzaamheden

Hiertoe worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- a. de uitvoering van de zienswijzeprocedure en de voorbereiding van besluitvorming over het herindelingsadvies door PS;
- b. de voorbereiding en uitvoering van een proces om draagvlak voor het fusievoorstel te bevorderen en te toetsen;
- c. de uitvoering van het preventief financieel arhi-toezicht;
- d. de ondersteuning van de voorbereiding van de nieuwe gemeente per 1 januari 2023.
- e. Begeleiding en belangenbehartiging rond het fusievoorstel in het verdere wetgevingsproces

Deze werkzaamheden worden hieronder uitgewerkt.

a. Zienswijzeprocedure en besluitvorming Herindelingsadvies periode februari – juli 2021

De Wet Arhi (artikel 8, lid 3-5):

3. Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsontwerp binnen twee weken na ontvangst gedurende acht weken ter inzage op de gemeentesecretarie. De terinzagelegging wordt bekendgemaakt. Gedurende de termijn van terinzagelegging kan een ieder zijn zienswijze over het ontwerp kenbaar maken aan gedeputeerde staten.
4. De gemeenteraden kunnen tot uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsontwerp hun zienswijze kenbaar maken aan gedeputeerde staten.
5. De herindelingsregeling of het herindelingsadvies wordt vastgesteld uiterlijk vier maanden na afloop van de termijn, bedoeld in het vierde lid. Een vastgesteld

herindelingsadvies wordt aan Onze Minister gezonden. Van de vaststelling van een herindelingsregeling wordt aan Onze Minister mededeling gedaan.

Nadat de colleges van B&W het herindelingsontwerp hebben gepubliceerd, kan iedereen die dat wil tot ca. 1 april (8 weken) een zienswijzen indienen. De gemeenteraden hebben tot uiterlijk eind april de gelegenheid om dat te doen (3 maanden). Hierna legt GS het herindelingsadvies ter vaststelling voor aan de PS. Vervolgens wordt het herindelingsadvies aan de minister van BZK gezonden. Dit moet vóór het zomerreces. De planning is er opgericht dat het herindelingsadvies op 7 juli door de PS wordt vastgesteld.

Dit betekent dat de periode is voor verwerking van de zienswijzen en de opstelling van het herindelingsadvies kort is. De tekst van het herindelingsadvies zal zoveel mogelijk aansluiten bij het herindelingsontwerp, waarbij uiteraard aanpassingen op grond van de zienswijzen mogelijk zijn. Ook wordt een zienswijzenrapportage met Nota van Beantwoording opgesteld, die als bijlage en onderlegger voor het herindelingsadvies dient.

Met PS wordt tijdig een planning gemaakt van aanlevering en behandeling van de stukken. Mogelijk wil PS nog een eigen hoorzitting houden, al of niet op locatie. Dit moet op tijd gepland en geregeld worden om tijdig tot besluitvorming te kunnen komen. Voor de verwerking van de zienswijzen en de voorbereiding van de besluitvorming zal in de maanden maart, april en mei ambtelijk voldoende capaciteit moeten worden georganiseerd.

b. Draagvlak voor fusievoorstel

Periode februari – april 2021

Het Beleidskader Herindelingen stelt het criterium 'draagvlak' als één van de belangrijkste toetsingsgronden voor een fusievoorstel. En daar waar draagvlak niet vanzelfsprekend en breed is (en dat geldt haast per definitie bij een provinciaal voorstel), dient zichtbaar en duidelijk te zijn welke inspanningen zijn gedaan om tot draagvlak te komen. Er moeten dus activiteiten worden ontwikkeld om draagvlak voor het fusievoorstel te bevorderen en om dit actief te toetsen.

Hiertoe wordt het volgende **informatie- en communicatieproces** gestart:

- i. Op 2 en 4 maart organiseert de provincie webinars waarin het herindelingsontwerp inhoudelijk wordt toelicht en deelnemers (inwoners en andere betrokkenen uit beide gemeenten) via de chat vragen kunnen stellen. De CvdK opent het webinar. Gedeputeerde Markink geeft een toelichting en beantwoordt eventuele bestuurlijke vragen.
- ii. De provincie organiseert vijf openbare gespreksavonden (data toevoegen) waarin inwoners e.a. ambtenaren van de provincie inhoudelijke vragen kunnen stellen over de inhoud het herindelingsontwerp.
- iii. De provincie biedt de gemeenteraden aan om een toelichting te geven op het herindelingsontwerp en eventuele vragen te beantwoorden.
- iv. Het Herindelingsontwerp wordt actief onder de aandacht gebracht van maatschappelijke organisaties en deelnemers, die de afgelopen maanden aan het participatieproces hebben deelgenomen, met de uitnodiging om

- een zienswijze in te dienen (+ uitnodiging voor webinar en gespreksavonden).
- v. Parallel aan de zienswijzeprocedure wordt gestart met de invulling van het dorpenbeleid (zie c). In de gespreksavonden kan gevraagd worden hoe men dat ingevuld zou willen zien.
 - vi. In een peiling door Kieskompas worden - op basis van de samenvatting van het HO - vragen gesteld over de inhoud van het herindelingsontwerp en de invulling van het dorpenbeleid. Ook wordt gevraagd of men met dit herindelingsontwerp vertrouwen heeft in de gemeentelijke herindeling met als mogelijke antwoorden ja, nee, maakt mij niet uit. Deze peiling wordt medio april gehouden in de veronderstelling dat de eerste contouren van het dorpenbeleid vorm hebben gekregen.
 - vii. De Tweede Kamer behandelt binnenkort enkele niet-controversiële herindelingsvoorstellen. Daarnaast zal Scherpenzeel vermoedelijk de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen aangrijpen om aandacht te vragen voor de gedwongen herindeling. Om Kamerleden op korte termijn helder en evenwichtig te informeren wordt een factsheet gemaakt.

De volgende globale **communicatiekalender** sluit hierop aan:

- Half februari 2021:
 - o Advertentie in lokale kranten beide gemeenten met oproep voor webinars en gespreksavonden
 - o Actief oproepen van stakeholders die we kennen
 - o Informatie en agenda op Kijkopscherpenzeel.nl
 - o Facebookcampagne in Scherpenzeel
 - o Gebruik communicatiekanalen beide gemeenten (waar mogelijk)
 - o Factsheet/informatievoorziening t.b.v. Kamercommissie en TK-campagne
- Begin april 2021
 - o Communicatie over contouren dorpenbeleid
 - o Aanschrijven deelnemers Kieskompas (onderzoek december) in Barneveld en Scherpenzeel
 - o Aanschrijven burgerpanel Barneveld
 - o Persbericht over het nieuwe door Kieskompas te houden onderzoek
 - o Actief oproepen van stakeholders die we kennen om deel te nemen
 - o Link op Kijkopscherpenzeel.nl
 - o Facebookcampagne in Scherpenzeel
 - o Gebruik communicatiekanalen beide gemeenten (waar mogelijk).

c. Preventief financieel arhi-toezicht

periode 26 januari 2021 – 1 januari 2023

Artikel 21 van de Wet arhi:

Met ingang van de dag waarop een gemeente blijkt een herindelingsontwerp, een herindelingsadvies of een voorstel van wet in aanmerking komt om te worden opgeheven, behoeven de door gedeputeerde staten aangewezen besluiten van de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten de goedkeuring van gedeputeerde staten.

Voor de uitvoering van het preventief toezicht is een werkwijze/protocol opgesteld, dat de komende tijd in afstemming met de gemeenten wordt uitgevoerd en zo nodig verfijnd. IBT heeft hierin de trekkende en uitvoerende rol.

d. Voorbereiding nieuwe gemeente

periode februari 2021 – juli 2021/evt. eind 2022

Artikel 79 van de Wet Arhi:

1. De besturen van de vóór de datum van herindeling bij een wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeenten dragen er in onderling overleg zorg voor dat de met het oog op de gewijzigde indeling met ingang van die datum te treffen voorzieningen tijdig worden voorbereid. Voorzieningen, de voorbereiding van de overgang van ambtenaren betreffende, zijn onderwerp van georganiseerd overleg met de centrales van verenigingen van ambtenaren en van overleg met de ondernemingsraden van de betrokken gemeenten.
2. Gedeputeerde staten bevorderen de totstandkoming van het in het eerste lid bedoelde onderling overleg tussen de gemeenten.

De gemeenten hebben een - in onderling overleg uit te voeren - wettelijke zorgplicht ten aanzien van de vorming van nieuwe gemeente. De provincie heeft de rol om dat onderlinge overleg te bevorderen. In de Statenbrief en het herindelingsontwerp is een groot aantal onderwerpen opgenoemd die onderdeel van dit overleg dienen uit te maken. Een deel daarvan is van organisatorische/instrumentele aard (ICT, personele gevolgen e.d.). Een ander deel is meer bestuurlijk/beleidsmatig van aard (invulling dorpenbeleid, harmonisatie beleid en regelgeving, voorbereiding dienstverleningsconcept e.d.).

Deze voorbereidingen betreffen in ieder geval:

- Invulling geven aan de 'plus' op het gebied van vernieuwing dorpenbeleid en kernrepresentatie in de nieuwe gemeente (zie onder).
- Korte termijnafspraken over invulling organisatorische samenwerking op voor Scherpenzeel belangrijke en kwetsbare taakvelden.
- Voorbereiding Dorpsvisie Scherpenzeel, aansluitend bij hoofdlijnen Toekomstvisie Scherpenzeel 2030 en uit te werken, in samenspraak met inwoners en stakeholders. Vast te stellen door de nieuwe gemeenteraad.
- Voorbereiding platform voor representatie van en samenwerking met Scherpenzeel in de nieuwe gemeente (bijvoorbeeld Vereniging voor Plaatselijk belang).
- Uitwerking dienstverleningsconcept gemeente Barneveld voor het dorp Scherpenzeel en implementatie daarvan t.b.v. goede overgang per 1-1-2023, met bijzondere aandacht voor het sociaal domein.
- Opstelling en uitvoering plan van aanpak organisatorische en personele overgang/integratie medewerkers gemeente Scherpenzeel, incl. huisvesting en Sociaal Plan.
- Opstelling en uitvoering plan van aanpak overgang lopende projecten en dossiers gemeente Scherpenzeel per 1-1-2023 naar nieuw bestuur en organisatie, incl. bijwerken en op orde brengen administraties en werkprocessen.
- Voorbereiding Begroting 2023 en meerjarenraming nieuwe gemeente met integratie van beide huidige financiële huishoudingen.
- Voorbereiding integratie ICT-systemen en werkprocessen per 1-1-2023.

- Voorbereiding harmonisatie beleid en regelgeving vanaf 1-1-2023 (en mogelijk eerder)

Dorpenbeleid

Periode februari – april 2021

Voor het draagvlak is de plus in het herindelingsontwerp belangrijk. Daarom ondersteunt de provincie de twee betrokken gemeenten intensief bij het vormgeven van het dorpenbeleid 2.0 van de nieuwe gemeente Barneveld.

We stellen de volgende globale aanpak voor:

- Februari: deskresearch/casestudies, raadplegen (ervarings)deskundigen, opstellen plan (i.s.m. beide gemeenten en BZK), opstellen positionpaper/gespreknotitie met mogelijke scenario's/keuzemogelijkheden
- Februari/maart: dialoofase met lokale stakeholders, bestuurders/raadsleden uit beide gemeenten, (ervarings)deskundigen af te sluiten met meer grootschalige (digitale) activiteit (atelier/webinar).
- April: communicatie en uitwerking t.b.v. herindelingsadvies en verdere besluitvorming.

e. Het verdere wetgevingsproces (lobby en beïnvloeding)

periode juli 2021 – september 2022

Na vaststelling van het herindelingsadvies ligt de regie bij de minister van BZK. De Wet arhi geeft kaders en richtlijnen voor de verdere procedure en het is aan de minister om dat invulling te geven. De provincie heeft belang bij een fusievoorstel dat in een wetsvoorstel vertaald wordt en dat door de Tweede en Eerste Kamer wordt aangenomen. Om dit te bereiken, zal een actieve informerende en belangenbehartigende rol moeten worden ingezet. De periode tot het herindelingsadvies moet hiervoor al de basis worden gelegd (inhoud fusievoorstel, draagvlakcampagne, bestuurlijk overleg etc.). Daarnaast is het plan om voor de periode na juli 2021 een lobby- en beïnvloedingsplan op te stellen met het oog op de bevordering van het Haagse draagvlak onder het fusievoorstel.

5. Planning

wanneer	wat	toelichting	wie
21-1-2021	Herindelingsontwerp (artikel 2, lid 1 Artikel 5, lid 1 en Artikel 20 Wet arhi)	In het ontwerp wordt de noodzaak van de herindeling en de samenstelling van de nieuwe gemeente onderbouwd.	Opsteller: GS Vaststeller: PS
	Preventief financieel toezicht Artikel 21 wet arhi	Het toezicht start na de vaststelling van het herindelingsontwerp. Bepaalde aan te wijzen besluiten van de gemeenten behoeven goedkeuring van GS. Dit wordt in een gezamenlijk overleg besproken en vastgelegd in brief van de provincie.	Provincie
Barneveld: 4 feb. tot 1 april 2021	Ter inzage legging Artikel 5, lid 2 Wet arhi	Colleges B&W Scherpenzeel en Barneveld leggen het herindelingsontwerp ter inzage zodat een ieder die dat wil een zienswijze	Colleges Scherpenzeel en Barneveld

Scherpenzeel: 9 feb. tot 6 april 2021		kan indienen bij GS (binnen 8 weken). Colleges B&W Scherpenzeel en Barneveld kunnen ook een zienswijze indienen (binnen 3 maanden)	
7 juli 2021	Herindelingsadvies Artikel 5, lid 3 Wet arhi	De zienswijzen, inclusief die van de colleges van B&W, worden verwerkt in een herindelingsadvies. Dit advies wordt met een provinciale reactie naar de minister van BZK gestuurd.	Opsteller: GS Vaststeller: PS
	Toetsing herindelingsadvies Inspanningsverplichting minister om het wetgevingstraject binnen 1,5 jaar na (tijdige ontvangst) herindingsadvies af te ronden.	De minister van BZK toetst het herindelingsadvies aan criteria zoals neergelegd in het Beleidskader gemeentelijke herindelingen.	minister BZK
	Voorstel herindelingswet Art. 6 Wet arhi	Als minister instemt met het herindelingsadvies wordt een voorstel voor een herindelingswet opgesteld. Dit voorstel wordt - binnen 4 maanden na ontvangst van het herindelingsadvies - naar de ministerraad gestuurd.	minister BZK
	Advies Raad van State	Na instemming van de ministerraad stuurt de minister het voorstel voor advies naar de Raad van State.	Minister BZK Oordeel Raad van State
	Behandeling Tweede respectievelijk Eerste Kamer	Na goedkeuring door de Tweede Kamer wordt het wetvoorstel in de Eerste Kamer behandeld.	Tweede en Eerste Kamer
	Publicatie Staatscourant	Nadat het wetsvoorstel is bekrachtigd door de Koning wordt het gepubliceerd in het Staatsblad.	Minister BZK
	Start Nieuwe gemeente		

6. Projectorganisatie

De voorbereidingsactiviteiten worden projectmatig aangepakt, in nauwe samenwerking met de beide gemeenten.

Bestuurlijk overleg

Gelet op de verantwoordelijkheid van de provincie, neemt GS het initiatief voor het organiseren van een tripartite bestuurlijk overleg. In eerste aanleg zal de Commissaris van de Koning dit overleg voorzitten.

In het overleg wordt een plan van aanpak vastgesteld voor wat betreft de gezamenlijke werkzaamheden ten aanzien van de voorbereiding van de nieuwe gemeente. In het bestuurlijk overleg worden informatie en ervaringen gedeeld, activiteiten afgestemd en waar nodig besluiten genomen.

Het eerste bestuurlijk overleg vindt plaats op 16 februari 2021.

Provinciaal projectteam

Binnen de provincie is een projectteam (conform vorige projectfase) dat de voorbereiding van de stukken voor het bestuurlijk overleg coördineert.

Gezamenlijke werkgroepen

In overleg met beide gemeenten worden verschillende werkgroepen gevormd:

- Communicatie
- Dorpenbeleid 2.0

Gemeenten

Scherpenzeel en Barneveld zijn verantwoordelijk voor aansturing en uitvoering van de werkzaamheden zoals genoemd onder e) vorming nieuwe gemeente.

10. Planning

De planning is opgesteld in het raamwerk van de wet Arhi. Dit betekent dat de open overlegfase maximaal zes maanden duurt (tot uiterlijk medio januari 2021), waarna wettelijk nog een periode van drie maanden kan worden benut voor de besluitvorming over een eventueel Herindelingsontwerp. Mocht het tot een keuze komen voor een fusie tussen Scherpenzeel en Barneveld per 1-1-2023, dan dient besluitvorming over het Herindelingsontwerp plaats te vinden in GS uiterlijk in januari 2021.

Dit betekent voor de komende maanden de volgende planning (zie volgende pagina):

Provincie lobby